

РЕШЕНИЕ

№ 6420

гр. София, 31.10.2019 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в публично заседание на 09.10.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Илияна Янева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **4512** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и чл. 87 във вр. с чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Т. Р., гражданка на А., [дата на раждане] г., ЛНЧ [ЕГН], лично и в качеството си на законен представи А. Р., гражданка на А., [дата на раждане] г., ЛНЧ [ЕГН] и Ф. Р., гражданка на А., [дата на раждане] г, ЛНЧ [ЕГН] срещу Решение № 2014/29.03.2019г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците, връчено на 03.04.2019г., с което на чужденката и нейните деца е отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението, като незаконосъобразно, постановено в нарушение на материалния закон и в противоречие с административно-производствените правила. Подробни съображения в тази насока са релевираны в депозираната жалба.

В съдебно заседание жалбоподателката лично и чрез процесуалния си представител, поддържа жалбата. Моли съда да отмени оспореното решение. Представя писмени бележки.

Ответникът – Председателят на Държавната агенция за бежанците при МС, чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена

като неоснователна, а решението да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, чрез своя представител излага становище за неоснователност на жалбата и в тази връзка моли съда да отхвърли същата, като потвърди оспорения административен акт.

Дирекция „Социално подпомагане - С.“, уведомена редовно, не изпраща представител.

Административен съд - София град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна с приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано с молба на жалбоподателката, с която е поискала за себе си и малолетните си деца международна закрила от българските власти. Молбата е последваща. Със Заповед на кмет на Район „С.“, Т. Р. е назначена за представител на малолетните си деца на основание чл. 25, ал. 2 от ЗУБ /л.37/.

Чужденката е получила копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила, относно последваща молба за международна закрила; относно връчване на решенията, в превод, в потвърждение на което на последната страница на екземпляра им на български език се е подписала лично. Съставена е Евродак дактилоскопна карта. С писмо / л.44/, съгласно чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС е ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила в Република България на чужденката, в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

В мотивите на оспореното решение е прието, че жалбоподателката се намира на територията на страната със своя съпруг - С. Р. и двете им малолетни деца, първото от които редено в И., а второто – в Турция.

В акта е посочено, че към датата на постановяването му съпругът на молителката също е в процедура по предоставяне на международна закрила.

Така подадената молба е последваща по смисъла на т. 6, § 1 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ.

От административната преписка се установява, че за първи път молителката е подала молба за предоставяне на международна закрила през 2016г., която е приета за неоснователна.

Установено е, че чужденката е напуснала нелегално А. в посока И., където останала в продължение на 5-6 години. В И. се родила и първата ѝ дъщеря А. Р.. След това заминала за Турция, където прекарала още 1 година. Там се родила втората ѝ дъщеря. Твърди че причината да напусне родината си е, че когато била 14 годишна мащехата ѝ

я омъжила насила за мъж на име Х.. Молбата за закрила е мотивирана с обстоятелството, че обстановката в А. е несигурна, че молителката се страхува от преследване от страна на бившия си съпруг, както и че официалните власти не могат да я защитят. Видно от протокола от първоначално проведеното интервю по първата молба за закрила, молителката е посочила като първоначална цел Германия.

В оспореното решение административният орган е приел, че по време на интервюто по последващата молба чужденката е изложила различна бежанска история. Констатирано е противоречие досежно времето на напускане на родината, посочено от нея в първоначалното и последващото интервю. Констатирано е също, че молителката е заявила, че няма брак с бащата на децата си, за разлика от последния, който в свое интервю е заявил, че женен за Т. Р., но не разполага с документи за това.

В хода на административното производство е приета и обсъдена в решението на председателя на ДАБ при МС справка относно актуалната обстановка в Ислямска република А..

Със Становище на младши експерт в РПЦ – С., ПМЗ – „Военна рампа“ /л.38/ е предложено на председателя на ДАБ при МС да откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на молителката В същото не са изложени мотиви. Не е взето отношение досежно основнията/ или липсата на такива/ за предоставяне бежански или хуманитарен статут на малолетните и деца.

Видно от приложените по административната преписка доказателства, е изпратено писмо-уведомление до Дирекция „Социално подпомагане“ – С., с което на основание чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето, се уведомяват социалните власти за образувано административно производство за предоставяне на международна закрила. Представено е становище/л.37/, в които е посочено, че децата се чувстват добре със своите родители и за тях не съществува риск. Видно от приложения по делото протокол / л.41-43/ , интервюто на молителката е проведено без участието на социален работник. От административната преписка се установява, че на малолетните деца не е била осигурена правна помощ по смисъла на чл. 15, ал. 8 от Закон за закрила на детето.

Въз основа приетите по –горе факти е постановено обжалваното решение, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут по смисъла на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ на молителката и нейните деца, поради липса на материалноправни основания за това. Решаващият орган е приел, че мотивите, обуславящи желанието на кандидата лично и в качеството и на законен представител на малолетните и деца, да получат статут не попада в предметния обхват на ЗУБ. Решаващият орган е приел, че общата обстановка в А. сама по себе си не дава основание за страх от преследване по смисъла на причините, изброени в чл. 8, ал. 1 на ЗУБ. Според административния орган, не са налице обосновани твърдения за осъществено спрямо нея или семейството и преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително и международни организации, като същите не могат да предоставят закрила срещу преследване. Изложените мотиви и факти по време на

интервюто също не представляват основания за получаване на статут на бежанец. Причините за напускане на страната по произход са от личен характер. Спрямо заявителката и нейните близки няма осъществено преследване, нито съществува риск от бъдещо такова. В хода на административното производство, административният орган не е установил факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на бежански статут на жалбоподателката и нейните малолетни деца. Същият е приел, че не са налице и предпоставките за представяне на хуманитарен статут, тъй като жалбоподателката не е била принудена да напусне А. поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, нито като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне. Административният орган е счел, че в случая спрямо нея не е налице заплахата, поради наличие на ситуация на безогледно насилие в държавата и по произход. Приел е, че посочените лични мотиви на жалбоподателя не могат да бъдат оценени като хуманитарни с оглед предоставяне на статут по чл. 9, ал. 1 ЗУБ.

В обжалваното решение е обсъдена приложената справка за актуалната обстановка в Ислямска република А. във връзка с тълкуването, дадено с решение на Съда на европейските общности по дело № С-465/2007 г.

При така установеното от фактическа страна, съдът стигна до следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена от надлежна страна, която е адресат на оспорения административен акт, с право и интерес от оспорването, в срока по чл. 87 от ЗУБ, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл. 168, ал. 1 от АПК), на основанията, посочени в чл. 146 АПК, съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ – Председателя на агенцията. При издаването на акта е спазена предвидената в закона писмена форма.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

С оспореното решение е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателката освен в лично качество, но и в качеството и на майка и законен представител на двете и малолетни деца - А. Р., гражданка на А., [дата на раждане] г., ЛНЧ [ЕГН] и Ф. Р., гражданка на А., [дата на раждане] г., ЛНЧ [ЕГН].

По същество, обаче в оспореното решение липсват мотиви и разглеждане на бежанската история на малолетните деца, като административният орган не е изследвал същата и не е разгледал и подадената молба от страна на децата чрез майка им. Напълно липсват мотиви защо се отказва предоставяне на бежански и хуманитарен статут на децата, как е преценен техният интерес и рисковете по отношение на децата при евентуалното им завръщане в страната по произход. По отношение на молбите за международна закрила на двете малолетни деца няма изложени мотиви за отказ в оспореното решение. Ответникът по оспорването не

осигурил защита интересите на децата, не е осигурил спазване на техните права.

В съответствие с нормите на Закон за закрила на детето /ЗЗДт/, това са деца, тъй като същите не са навършили 18-годишна възраст. В хода на разглеждане на последващата молба за получаване на закрила, се установява, че на основание чл. 15, ал. 5 от ЗЗДт, до Дирекция „Социално подпомагане - С.“ е изпратено искане за представяне на социален доклад за всяко едно от малолетните деца . Становище е постъпило, но в същото е направена единствено констатация, че майката полага грижи за децата си. Липсва каквато и да е конкретика и преценка във връзка с изложеното в молбата за закрила, с нуждите на децата и наличието / или отсъствието на такъв/ на риск за техните живот и здраве при завръщане в страната по произход.конкретното производство. Горното обуславя извод за проявен формализъм при изпълнение задълженията на социалните работници и за неразбиране същността на провежданото производство и целта на предоставяния социалния доклад.

Освен това в хода на самото интервю не е била предоставена и правна помощ по смисъла на чл. 15, ал. 8 от ЗЗДт.

Пропускът за назначаване на социален работник в хода на производството пред ДАБ при МС е основание за отмяна на административния акт и е неотстраним в съдебното производство. Той следва да бъде отстранен при новото разглеждане на преписката от административния орган. Правилата на чл. 15 от ЗЗДт са синхронизирани с чл. 22, ал. 1 от Конвенцията за правата на детето, който задължава Република България като страна по нея да вземе необходимите мерки, за да осигури на всяко дете, което иска да получи статут на бежанец или се счита бежанец в съответствие с приложимото международно и вътрешно право и процедури, независимо дали е придружено или не от своите родители или което и да е друго лице, подходяща закрила в ползването на правата му. В случая се касае се за императивни правни норми, чието нарушаване от административния орган, настоящият съдебен състав квалифицира като съществено – отменително основание по чл. 146, т. 3 от АПК вр. чл. 91 от ЗУБ. В този смисъл са и Решение № 9984 от 27.07.2017 г. на ВАС, постановено по адм. дело № 4686 / 2017 г., Решение № 9719 от 16.07.2018 г., постановено по адм. дело № 13595/2017 г. на ВАС.

Отделно от това, съдът намира, че в хода на административното производство обстоятелствата, свързани с предходния брак на молителката и произтичащите от него рискове за сигурността, свободата, здравето ѝ и това на децата и, не са изследвани. Всъщност в оспореното решение липсва обсъждане кредитира ли се или не и защо бежанската история на чужденката относно сключването на принудителен брак и упражняван физически и психически тормоз. В тази връзка следва да се отбележи, че това, че в обясненията на същата има противоречие досежно времето на напускане на страната и дали има брак с бащата на децата си или не, не дават достатъчно основание историята и да се приеме за недостоверна. Този подход на административния орган представлява по същество нарушаване на специалните правила за разпределение на доказателствената тежест при процедурите за предоставяне на международна закрила. / Вж. Решение № 470 от 14.01.2019г на ВАС по адм. дело № 611/201/. В акта не е направен анализ на обстановката в страната по произход и рисковете за молителката и децата и на фона на обективни данни за

значими нарушения на основните права на жените и децата в А.. Съдът споделя становището на жалбоподателя, че при сформирването на преценката дали е налице реален и съществен риск за търсещия международна закрила в страната на произход решаващият административен орган има задължението да вземе предвид не само представените от кандидата доказателства, но и всички факти, които биха били релевантни както за ситуацията в страната на произход така и за личното състояние на кандидата /вж. Решение на ЕСЧП .J.K. and Others v. S. “(Дж.К. и други п/в Ш. от 23.08.2016г./ При наличието на данни за принудителен брак в малолетна възраст, за системен тормоз от първия си съпруг, за реално обективните последици от бягството ѝ от вкъщи, както и за страха си от евентуално завръщане в А., административният орган е следвало да събере изрични доказателства в тази насока и да обсъди специфичната ситуация на афганистанските жени във връзка с домашно насилие, принудителни бракове и последиците от бягство от вкъщи. Видно от представената позиция на ВКБООН, 87 процента от жените в А. са били жертва на насилие, най-често в ръцете на членове на техните семейства. В същата се сочи още, че задържането за нарушаване на обичайното или шериатското право засяга непропорционално жените и момичетата, включително задържане на основание предполагаеми „морални престъпления“, като отказ от омъжване или „бягство от дома“ (включително при домашно насилие). Значителна част от момичетата и жените, задържани в страната, са обвинени за „морални престъпления“. Обстоятелството, че молителката е заминала с друг мъж, от когото има две деца, родени извън територията на А., също следва да бъде преценено в насока увеличаване на риска за сигурността на чужденката и нейните деца. И не на последно място, съдът намира, че при решаване на въпроса относно основателността на молбата за закрила, административният орган следвало да извърши анализ на това дали официалните власти са предприели съответните мерки и доколко те се прилагат ефективно и адекватно, така че да има реално противодействие срещу насилствените и дискриминационни практики от страна на държавата по отношение на жените. Това в оспорения административен акт не е сторено. Вместо това фокусът на внимание е насочен върху икономически анализ на страната на произход, без да са изследвани задълбочено интензивността и характера на въоръжения конфликт между Антиправителствените елементи (АПЕ) и Националните сили за сигурност на А. (НССА), отражението му върху цивилното население и в частност на жените и децата, способността на държавата да гарантира техните основните права .

Предвид всичко гореизложено и с оглед необходимостта да бъде извършено цялостно, всестранно и пълно изследване на бежанската история на жалбоподателката Т. Р. и малолетните ѝ деца А. Р. и Ф. Р., съдът намира, че следва да да отмени Решение № 2014/29.03.2019г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците като неправилно и незаконосъобразно. С оглед на това, че не е овластен да реши въпроса по същество, съгласно чл. 173, ал. 2 от АПК вр. чл. 91 от ЗУБ, делото като преписка следва се изпрати на ответника за ново разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила и произнасяне по всички основания на търсената международна закрила, след актуализирана оценка на общата ситуация в държавата на произхода им, при отдаването на първостепенно значение на висшите интереси на детето, съгласно чл. 6а от ЗУБ вр. § 1, т. 5 от ДР на ЗЗДт.

Необходимо е административният орган да уведоми компетентната дирекция „Социално подпомагане“ за образуването на административно производство, в което се засягат права и интереси на малолетни деца с оглед пълноценно участие на социален работник, респективно и с предоставянето на правна помощ.

Предвид липсата на претенции за присъждане на разноски и по аргумент от чл. 81 от ГПК, този въпрос съдът не обсъжда.

С оглед на тези констатации, жалбата се прецени от съда като основателна и като такава следва да бъде уважена.

Така мотивиран, Административен съд София – град, I-во отделение, 18-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Т. Р., гражданка на А., [дата на раждане] ЛНЧ [ЕГН], лично и в качеството си на законен представител на А. Р., гражданка на А., [дата на раждане] г., ЛНЧ [ЕГН] и Ф. Р., гражданка на А., [дата на раждане] г., ЛНЧ [ЕГН], Решение № 2014/29.03.2019г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците, с което на чужденката и нейните деца е отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

ВРЪЩА административната преписка на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Република България за ново разглеждане и произнасяне по молбата за международна закрила на Т. Р., гражданка на А., [дата на раждане] г., ЛНЧ [ЕГН], лично и в качеството си на законен представител на А. Р., гражданка на А., [дата на раждане] ЛНЧ [ЕГН] и Ф. Р., гражданка на А., [дата на раждане] г., ЛНЧ [ЕГН], при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени с мотивите на съдебното решение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ: